

SVÄTÁ OMŠA - STREDOBOD KREŠŤANSKÉHO ŽIVOTA

Ľudia od počiatku uctievali Boha - oslavovali ho a klaňali sa mu prinášaním obetí. Obeta je vrcholným úkonom náboženstva a nábožnosti. Bez obety niet náboženstva! Keďže Pán Ježiš priniesol ľudstvu dokonalé náboženstvo, ustanovil aj dokonalú obetu. Dokonalý je ten, kto obetu prináša a dokonalý je aj obetný dar. Ježiš Kristus je zároveň obetným darom i obetujúcim. **Svätá omša je jediná, dokonalá a ustavičná obeta Nového zákona, pri ktorej Pán Ježiš za nás nebeskému Otcovi obetuje svoje vlastné telo a svoju vlastnú krv pod spôsobmi chleba a vína.** Sv. omša je tá istá obeta, ktorú Pán Ježiš raz navždy priniesol na oltári kríža, a tak svet vykúpil. Na kríži sa Pán Ježiš obetoval krvavým spôsobom, na oltári sv. omšou sa táto jediná Kristova obeta obnovuje, sprítomňuje a aktualizuje, ale nekrvavým, tajomným, sviatostným spôsobom.

Sv. omšou sa Bohu dostáva dokonalej oslavy, poklony a vďaky. A pre nás ľudí je sv. omša dokonalou prosbou a odprosením za naše hriechy, veď je dokonalou obetou zmierenia. **Svätá omša je zároveň: obetou chvály; obetou vďaky; obetou zmierenia; obetou prosby.** Svätá omša sleduje predovšetkým Božiu slávu, ale aj duchovné i hmotné dobro ľudí. Zmierny charakter sv. omše spočíva v tom, že sa slávi na zadosťučinenie za naše hriechy a za našich zomrelých. Svätá omša sa tiež zvykne označovať ako „vrcholná modlitba“ Cirkvi.

Sv. omša sa skladá: z bohoslužby slova a z bohoslužby obety.

Bohoslužba slova sa za starých časov volala aj „omšou katechumenov“. V nej nás svojim slovom oslovuje sám Boh a my mu odpovedáme, najmä vyznaním viery a modlitbou. Obetné dary, ktoré sa na premenenie pripravujú sú: chlieb, víno a voda. Chlieb musí byť pšeničný, v latinskom obrade nekvasený. Víno musí byť plodom viniča, do ktorého sa vlieva kvapka vody. Bez týchto obetných darov nemožno sláviť sv. omšu.

Najsvätejšou chvíľou sv. omše je eucharistická modlitba, počas ktorej pôsobením Ducha Svätého a mocou slov Pána Ježiša, Kristus prichádza na oltár a obetuje sa za nás. Kristova obeta sa sv. omšou uskutočňuje dvojitým premenením, najprv chleba a potom vína. Kristova obeta sa takisto nemôže uskutočniť bez biskupa alebo kňaza! „Koncelebrácia“ je slávenie sv. omše viacerými kňazmi, z ktorých jeden musí byť hlavným celebrantom, čiže musí eucharistickej slávnosti predsedieť.

Sv. omšu slávime pozorne, nábožne a aktívne.

Na sv. omšu neprichádzame len z povinnosti, ale predovšetkým z lásky k Pánu Ježišovi. On povedal: „Keď urobíte všetko, čo sa vám prikázalo povedzte: Sme neužitoční sluhovia; urobili sme, čo sme boli povinní urobiť.“ (Lk 17,10) Pozorne slávime sv. omšu, keď sledujeme kňaza a počúvame ho. Sledujeme, čo sa deje na oltári a pod. Nábožne a aktívne slávime sv. omšu, keď sme na nej prítomní nielen telom, ale aj dušou a srdcom. Keď nie sme na sv. omši iba ako pozorovatelia alebo diváci, ale sa do jej slávenia aj nábožne a aktívne zapájame podľa liturgických predpisov, odpoveďami na pozdravy a výzvy kňaza, plnením úloh, ktoré nám boli zverené pri jej slávení, zapájaním sa do spevu a pod. Sv. omša nikdy nie je záležitosťou iba kňaza, ale aj zhromaždeného Božieho ľudu. Preto máme spolu s kňazom prinášať Bohu obetu nekonečnej ceny. Sv. omšu však nestačí iba sláviť, sv. omšu treba aj žiť, čiže ku Kristovej obeti pridružovať hoci i drobné a nepatrné obete svojho každodenného života. Tak sa náš život stáva ustavičnou a Bohu milou duchovnou bohoslužbou. Je veľký rozdiel sv. omšu živo sláviť a sledovať jej prenos rádiom alebo televíziou. Sledovať prenos sv.

omše je užitočné pre chorých a iných, čo sa sv. omše nemôžu zúčastniť, ale takého sledovanie sv. omše nemôže nahradiť jej živé slávenia. Takýmto sledovaním prenosu sv. omše nemožno ani splniť príkaz o jej slávení v nedel'u a v prikázané sviatky.

Podľa svojich možností máme prichádzať na sv. omšu aj vo všedné dni, zvlášť v Advente a v Pôstnom období. Nábožnej účasti na sv. omši sa nemôže vyrovnáť žiaden iný dobrý skutok! Bez sv. omše niet opravdivého kresťanského života a skúsenosť učí, že tí, čo zanedbávajú sv. omšu, sa stávajú v náboženstve povrchní a ľahostajní, ba vystavujú sa nebezpečenstvu straty viery.

Sväté prijímanie je obetná hostina, pri ktorej nám Pán Ježiš dáva požívať svoje vlastné telo a svoju vlastnú krv pod spôsobmi chleba a vína. Všetci sme pútnici do večnosti. Izraeliti, keď putovali púšťou do Prisľúbenej zeme, boli Bohom zázračne sýtení a napájaní. Podobne i my, putujúci Boží ľud potrebujeme na našej životnej ceste zázračný pokrm a nápoj, Oltárnu sviatosť. Plná účasť na sv. omši sa dosahuje práve sv. prijímaním. Prijímaním Eucharistie, ktorá je sviatosťou jednoty a lásky, dosahujeme predovšetkým silu a schopnosť splniť Kristov príkaz lásky.

Ku sv. prijímaniu môže pristúpiť: **Kto sa nachádza v stave posväcujúcej milosti, čiže nemá na duši ani jediný ťažký hriech; Kto má nábožný a čistý úmysel; Kto zachová jednu hodinu pred sv. prijímaním eucharistický pôst.** Kto by sa opovážil ísť na sv. prijímanie v stave čo len jediného ťažkého hriechu, zneuctuje Oltárnu sviatosť a pácha hriech svätokrádeže. Kto spáchal ťažký hriech, musí pristúpiť ku sv. spovedi, aby mohol pristúpiť ku sv. prijímaniu. Celá naša príprava na sv. prijímanie spočíva vo vzbudení čistého a nábožného úmyslu. Čistý úmysel pred sv. prijímaním má ten, kto nepristupuje k sv. prijímaniu zo zvyku, z ohľadu na iných ľudí, napr. rodičov, aby ho ľudia chválili, aby sa predvádzal v nových šatách a pod. Nábožný úmysel pred sv. prijímaním má, kto naozaj miluje Pána Ježiša, túži po ňom a chce ho s vierou prijať do svojho srdca. Eucharistický pôst spočíva v tom, že jednu hodinu pred sv. prijímaním nič nejeme, ani nepijeme, okrem čistej vody, tej sa môžeme napiť aj tesne pred sv. prijímaním. Je chvályhodné, keď z lásky k Pánu Ježišovi, si dokážeme eucharistický pôst aj predĺžiť. K príprave na sv. prijímanie patrí aj čistota nášho tela a slušné oblečenie.

Jestvuje vzdialená a bezprostredná príprava na sv. prijímanie.

Vzdialenou prípravou na sv. prijímanie je vlastne celý náš kresťanský život, ktorý je zameraný na Pána Ježiša tak, že s ním chceme žiť v priateľstve, že sa mu chceme páčiť, že túžime byť mu na radosť. Bezprostredná príprava na sv. prijímanie nespočíva iba v tom, že sa pomodlíme isté prípravné modlitby, ale predovšetkým v nábožnom slávení celej sv. omše. Cirkev nás veľmi povzbudzuje k častému sv. prijímaniu, pravda hodnému a užitočnému. Dokonca nám umožňuje v tom istom dni pristúpiť i druhýkrát ku sv. prijímaniu vo sv. omši, ak ju celú nábožne slávime. Cirkev chce takto, aby sme aj pri opätovnom slávení sv. omše v tom istom dni mali plnú účasť na nej, ktorá sa vždy dosahuje sv. prijímaním.

Pri niektorých slávnostnejších príležitostiach Cirkev tiež dovoľuje sv. prijímanie pod obidvoma spôsobmi, tak sa zvýrazňuje jeho obetný ráz a charakter obetnej hostiny. Treba vedieť, že ide o jediné sv. prijímanie. Kto prijíma len pod spôsobom chleba, neprijíma menej, a kto prijíma aj pod spôsobom vína, neprijíma viac. V Oltárnej sviatosti je prítomný celý, živý a oslávený Kristus, čiže jeho božstvo i oslávené človečenstvo. Celý, živý a oslávený Kristus je prítomný pod spôsobom chleba, ako i pod

spôsobom vína. Celý, živý a oslávený Kristu je takisto prítomný v každej časti svätých spôsobov, ktoré vznikli ich rozdelením.

Spasiteľné je i viackrát v živote si vykonať pobožnosť „deviatich prvých piatkov v mesiaci“, zvlášť sa odporúča deťom po prvom sv. prijímaní a birmovancom počas ich prípravy na prijatie sviatosti birmovania. Pán Ježiš totiž prisľúbil tým, čo si vykonajú túto pobožnosť milosť konečnej vytrvalosti - šťastnej smrti.

Sviatostná prítomnosť Pána Ježiša trvá dovtedy, pokiaľ trvajú sv. spôsoby. **Účinky hodného sv. prijímania sú:**

1. Zjednocuje nás s Kristom, ako i s tými, čo takisto prijímajú Eucharistiu.
2. Rozhojňuje v nás Boží život, čiže posväcujúcu milosť.
3. Zotiera z našej duše všedné hriechy.
4. Odpúšťa nám čiastku časných trestov za naše hriechy.
5. Pripravuje naše telo na budúce slávne vzkriesenie.
6. Udeľuje nám mnohé pomáhajúce milosti a oslabuje našu náchylnosť na zlé.